

MÁ TO SMYSL, TŘÍDTE ODPAD!

Letem odpadovým světem 2025

Tetřeví Boudy, 23. 10. 2025

Historie multikomodity

- Nevznikla žádným nařízením ani směrnicí.
- V zahraničí např. sběr lehké obalové frakce do Gelbe Sack.
- Systém sběru totiž vždy vychází z možností dotřídovací linky – viz. v minulosti absence linek v LBK a systém sběru jen PET lahví, samostatný sběr NK v Praze, apod.
- Na Moravě naopak byly nové linky postavené z dotací = rozvoj dotřídování...
- Historicky se pravděpodobně jednalo o spontánní řešení v konkrétní svozové oblasti navázané na schopnou DL.
- Souvisí s poptávkou po konkrétní DS – NK, Al.....
- Efektivní řešení, které šetří náklady a veřejný prostor.
- Technicky není komplikované.
- S rozvojem technologií (separátory) padají bariéry....
- **Vyžaduje kooperaci více subjektů, které spolu nemusí mít smluvní vztah!!!!**

Historie multikomodity a EKO-KOM

- Souvisí s projektem sběru nápojových kartonů od roku 2003.
- Obcím bylo nabídnuto více možností sběru, podle jejich technických a ekonomických možností.
- Sběr ve směsi (plasty+ kovy a papír+ kovy) byl již v té době známý!
- Existovaly DL s magnetickými separátory...
- Žádná varianta nebyla preferovaná, všem byla poskytována technická a informační podpora (samolepky, pytle, informační materiály podle způsobu sběru).
- Vznik prvních skladů technických prostředků a informačních materiálů v regionech.
- Spojovací prvek – oranžová samolepka.
- Sběr byl konzultován s obcemi, svozovými firmami, úpravci a zpracovateli.
- U obcí úprava sazebníku odměn, s úpravci a zpracovateli první smlouvy.

Kam s nimi?

Krabice od džusů,
mléčných výrobků,
vín apod.

Stlačte, prosím.
Děkujeme!

EKO KOM

Obaly jsou obvykle označeny:

nápojové kartony

Nápojové kartony patří do sběrných nádob s oranžovou nálepkou

Odšroubujte víčko
a stlačte

Víčko znovu nasadte

Obal odložte
do sběrné nádoby

Nápojové kartony odkládejte
do sběrných nádob, které jsou
označeny oranžovou samo-
lepkou. Můžete se setkat s tě-
mito způsoby třídění:

1. do nádob s oranžovou nálepkou
(pouze na kartonové obaly)
2. do modrého kontejneru na papír
s oranžovou nálepkou
3. do žlutého kontejneru na plast
s oranžovou nálepkou.

nápojové kartony

Sběr, třídění a recyklace nápojových
kartonů chrání životní prostředí.
Recyklací jedné tuny nápojových kar-
tonů ušetříme 900 kg emisí sklení-
kových plynů nebo 2-3 kubické
metry na skládce odpadů...

Nápojové kartony jsou 100% recy-
lovatelné, nově se z nich vyrábí např.
vlnitá lepenka, kuchyňský a toaletní
papír, desky na stavební účely či
školní nábytek...

Kontejner na plast
s oranžovou nálepkou

Speciální popelnice
na nápojové kartony
s oranžovou nálepkou

Kontejner na papír
s oranžovou nálepkou

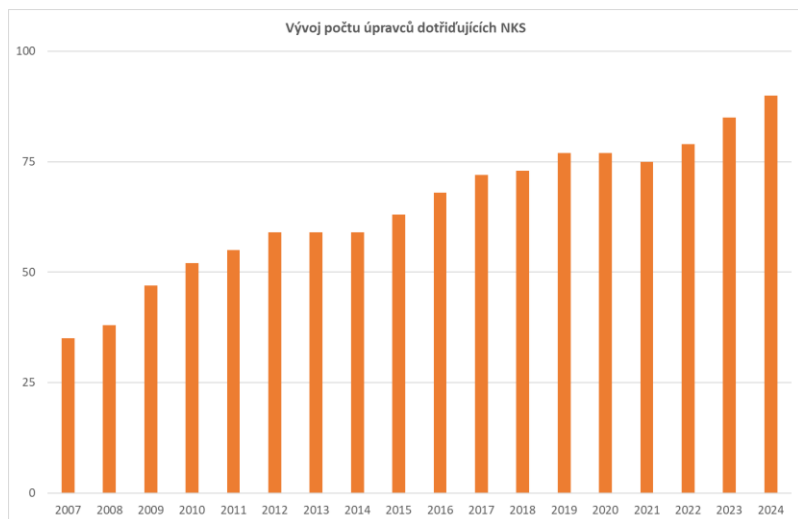
Historie multikomodity a EKO-KOM

- Již za 3 roky byl sběr ve směsi nejrozšířenější formou (85 % obcí v projektu).
- Pro obce bylo zajímavé zejména rychlost zavedení, nízké náklady, minimální technické požadavky, nehrozí zábor místa a dostupná informační podpora.
- Praktikuje se i u pytlových sběrů....
- Zavedení sběru ve směsi je řádově rychlejší než samostatné sběry.
- „Stačí“ samolepky a informační kampaň.
- V door to door systémech tento trend pokračuje....

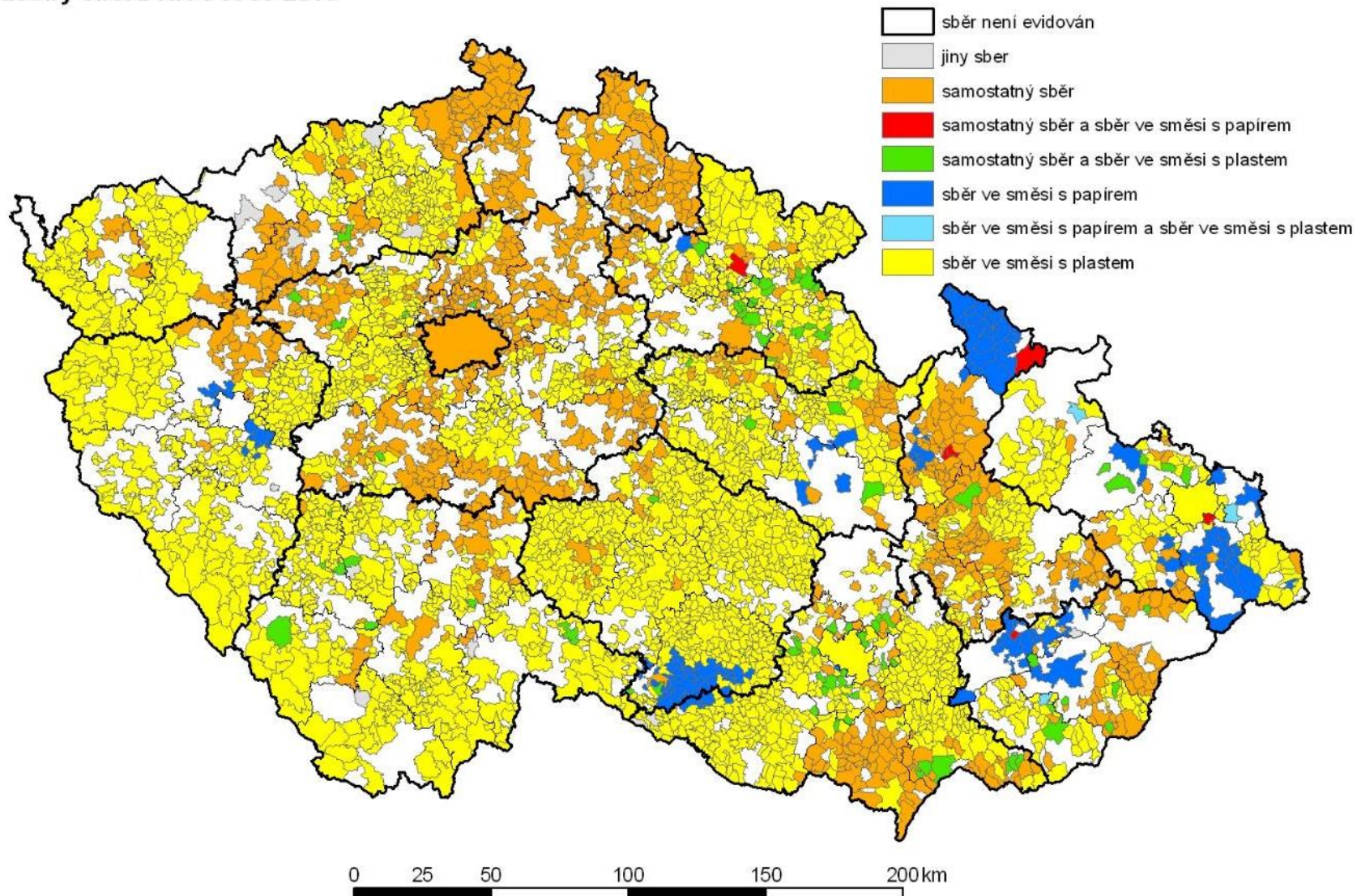
Historie multikomodity a EKO-KOM

- Dotřídění se potýkalo spíše s **mýty a nedůvěrou**, než s technickými problémy.
- Praxe ukázala, že **řešení není složité**, stačí **úprava organizace práce**, dotříd'ování obvykle jen do **pomocných nádob...**
- EK zavedl **vykazování komodity NKS** jak u obcí, tak úpravců...
- Po několika letech bylo dotřídění NKS již standardem, přechod z projektu do běžného režimu...
- Z projektových smluv vznikly **systémové pro úpravce....**
- Počet zapojených úpravců rychle rostl....

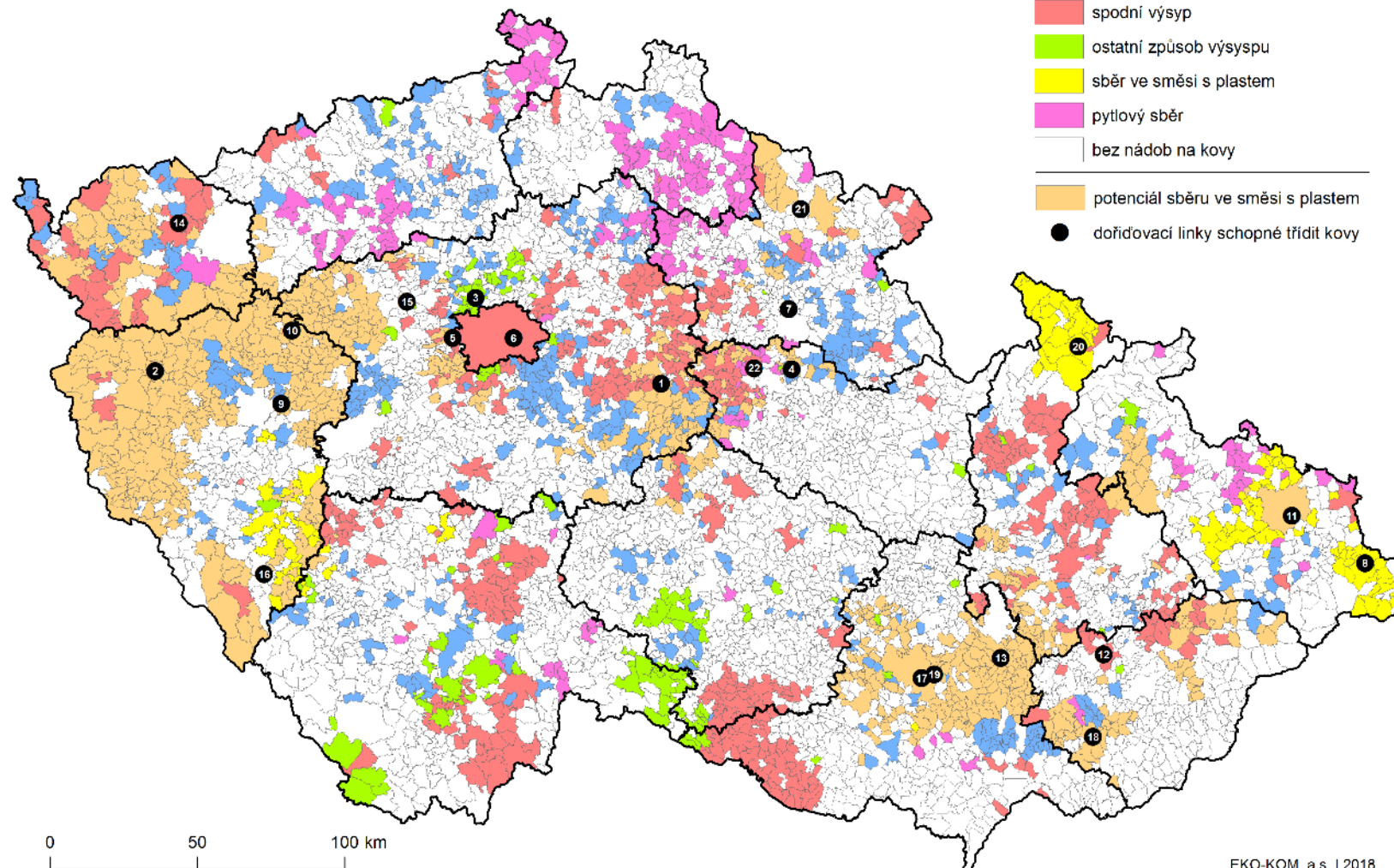
- Po pár letech projektu...

Způsoby sběru NK v roce 2010

- V roce 2017 kovy vystrkují růžky...

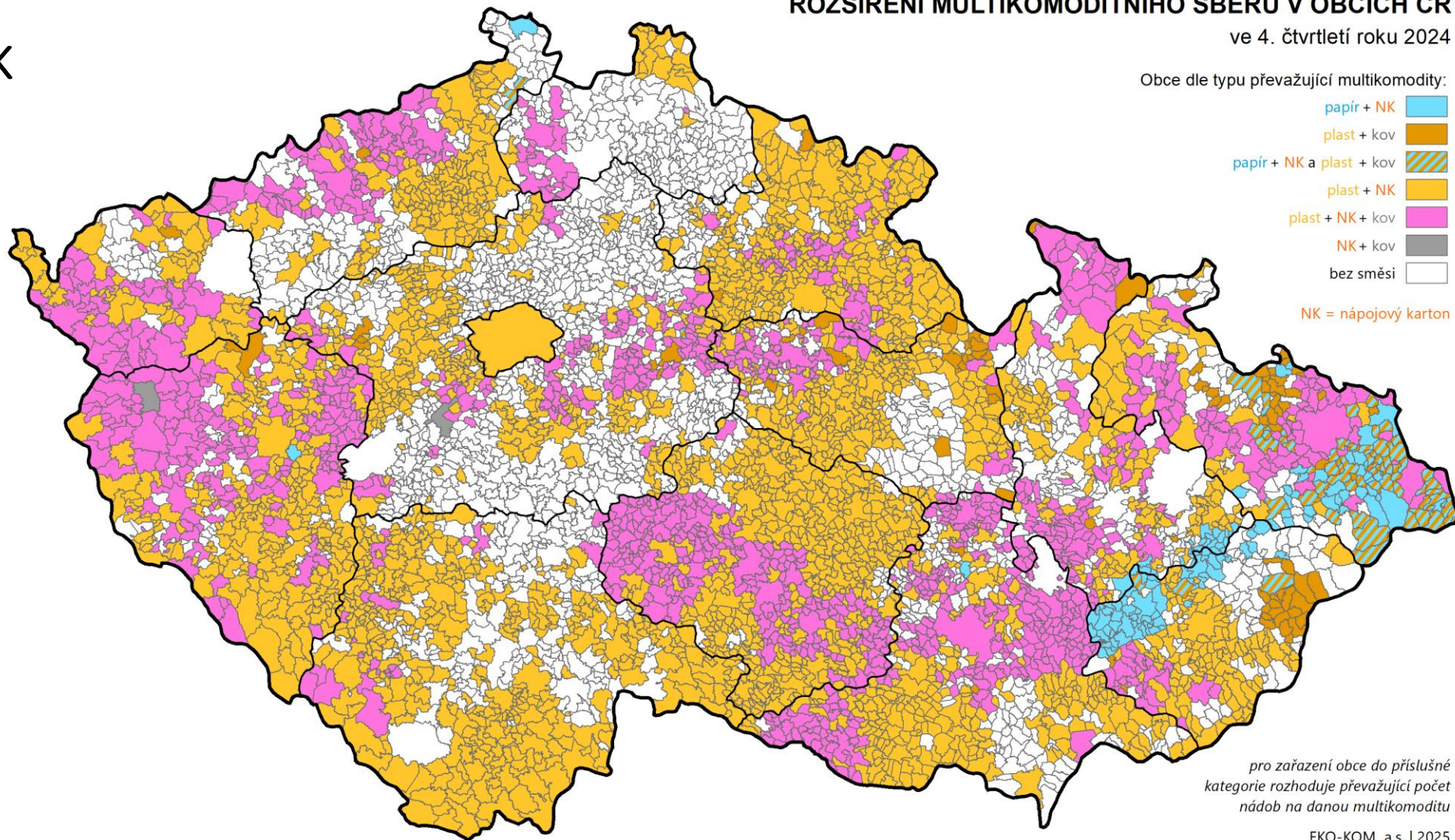
OBCE S NÁDOBAMI NA KOVY
ve 3. čtvrtletí 2017

Historie multikomodity a EKO-KOM

- V roce 2024...
- 2025 – další rozvoj, LBK

ROZŠÍŘENÍ MULTIKOMODITNÍHO SBĚRU V OBCÍCH ČR ve 4. čtvrtletí roku 2024

Historie multikomodity a EKO-KOM

OBCE ČESKÉ REPUBLIKY DLE ZPŮSOBU SBĚRU KOVŮ

ve veřejné a individuální sběrné síti
v roce 2024

	veřejné nádoby	individuální sběry
samostatně	2 774	228
ve směsi	686	230
samostatně i ve směsi	534	36
pouze jiné sběry kovů		756
obce bez sběru kovů		958

číslo udává počet obcí

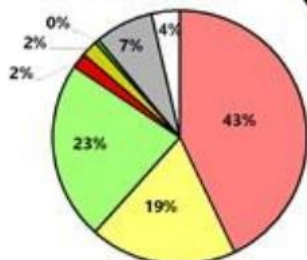
Řada obcí využívá současně na svém území samostatné i multikomoditní sběry kovů.

V ČR je stále 1 714 obcí, které pro sběr kovů nevyužívají veřejnou ani individuální sběrnou síť.

Z toho 958 obcí nevykazuje vůbec žádný sběr kovů.

V těchto obcích ovšem žije pouze 11 % obyvatel ČR.

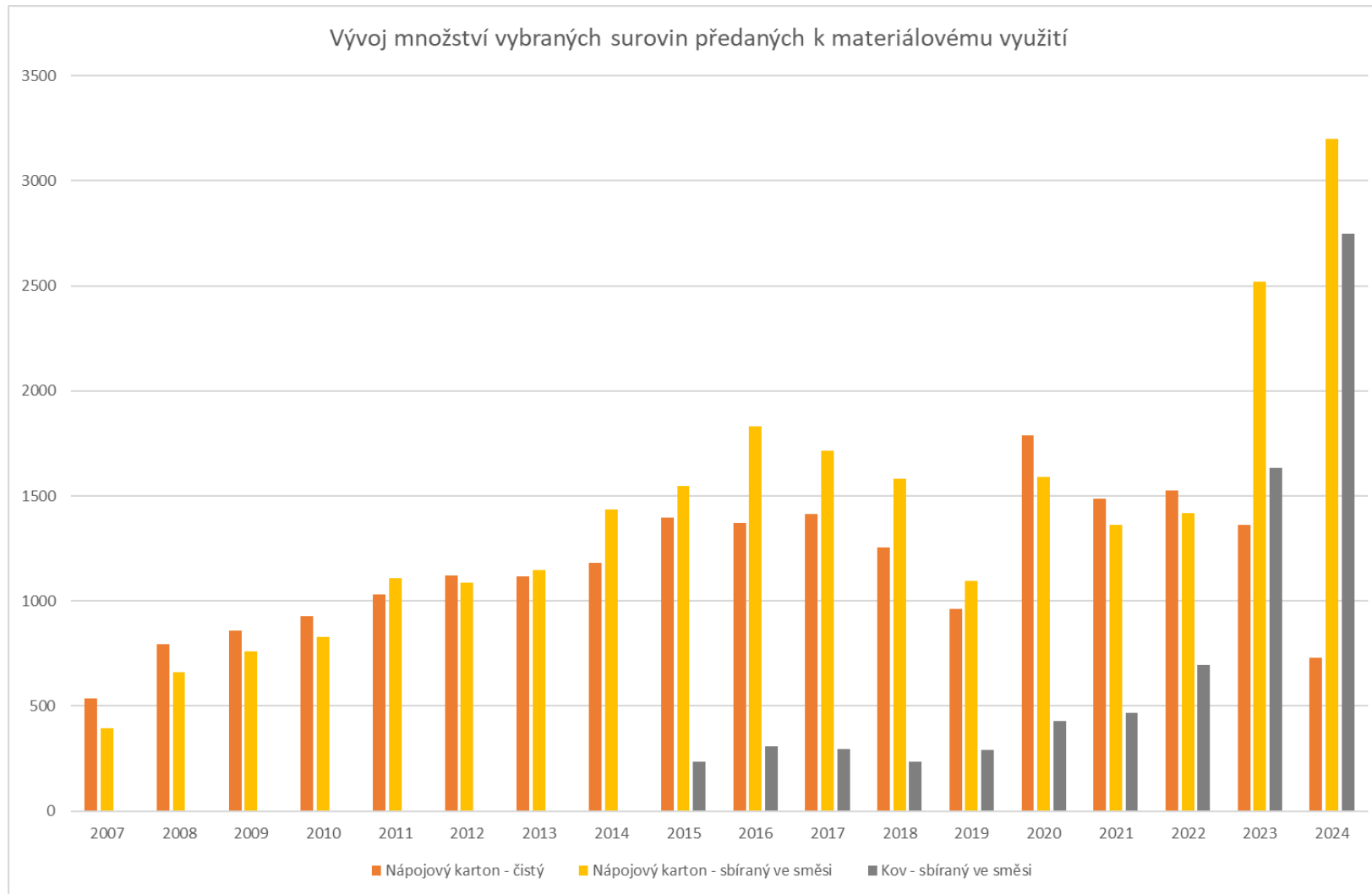
Podíl obyvatel dle kategorií:

pro zařazení do
kategorie rozhoduje
převažující způsob sběru
EKO-KOM, a.s. | 2025

Historie multikomodity a EKO-KOM

- V roce 2024 již suroviny z multikomodity převládají

Historie multikomodity a EKO-KOM

- Poznatky z roku 2006 platí víceméně dodnes...
- Multikomodita se přirozeně rozvíjí ve vazbě na technologie... (ačkoliv nejsou zásadní).
- Rychlost zavedení, pro obce minimální náklady.
- Nižší výtěžnost proti samostatným sběrům (ale pozor na výměty!).
- Psychologický blok pro spotřebitele – stále mají pocit že něco míchají... = NUTNÁ NEUSTÁLÁ INFORMAČNÍ KAMPAŇ
- Evidence – neochota svozových firem je trvalá...
- Technicky to prostě není problém...
- Přestože některé oborové organizace vystupují proti směsným sběrům (CEPI).
- Přestože evidence není úplně snadná...
- Multikomodita je jen název pro stav, který existuje desetiletí....

- Evidenční řetězec **obec – svozovka – dotřídňovací linka** často nemá smluvní vztah.
- Předávání informací o obcích = citlivá záležitost.
- Evidentům se často nechce něco rozpočítávat a opravovat.
- Potíže, když je ve svozové oblasti více obcí....
- **Přesto se zejména třídičky naučily rozpočítávat**, mají různé způsoby.
- Stanovení hmotnostním **koeficientem bez opravy** (stále stejný podíl, bez ohledu na skutečnost).
- Stanovení hmotnostním **koeficientem s opravou** (stejný podíl po většinu roku, na konci roku oprava dle skutečného množství).
- Výpočet **podle svezeného objemu a rozborů**...
- **Výpočet ihned na vozidle – váha + SW.**
- Evidence – jak průběžná, roční hlášení, tak pro EKO-KOM...
- Multikomodita není možná pro nezapojené živnostníky....
- Musí mít upuštění od třídění – ORP, to je potíž třeba pro Správu Železnic....)

- Obec nemá možnost, jak si vypočítat data, musí přebírat informace od odběratelů (SF, DL).
- Existují metodické pokyny, jak se dopracovat k požadovaným číslům a jak je evidovat.
- Při svozu se eviduje převažující odpad (např. plasty) s poznámkou multikomodita.
- DL minimálně čtvrtletně stanoví podíly pro jednotlivé složky multikomodity (PL, NK, KOV,...)
- Pomocí podílů se následně upraví roční hlášení.
- Zákon povoluje jen některé kombinace multikomodity (obvykle bez papíru).
- Pokud má SF vážící zařízení a rozpočítávací SW, je možné do průběžky psát již jednotlivé položky multikomodity.
- EKO-KOM to ale potřebuje čtvrtletně...
- Multikomodita s papírem je v EK pilotně.
- [Multikomoditní sběry a jejich správná evidence – EKO-KOM](#)

Ministerstvo životního prostředí

Odbor odpadů
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
www.mzp.cz

V Praze dne 27. října 2023
Č.j. MŽP/2023/740/6528

METODICKÝ NÁVOD

Odboru cirkulární ekonomiky a odpadu Ministerstva životního prostředí k plnění evidenčních a ohlašovacích povinností v případě multikomoditního soustředování odpadů v rámci obecního systému podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech a vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů a vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Evidence v případě multikomoditního soustředování odpadů v obci
a příjmu na třídící / dotřídovací linku

Ministerstvo životního prostředí

Odbor odpadů
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
www.mzp.cz

V Praze dne 27. října 2023
Č.j.: MZP/2023/740/6528

METODICKÝ NÁVOD

Odboru cirkulární ekonomiky a odpadů Ministerstva životního prostředí k plnění evidenčních a ohlašovacích povinností v případě multikomoditního soustředování odpadů v rámci obecního systému podle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech a vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů a vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Evidence v případě multikomoditního soustředování odpadů v obci a příjmu na třídící / dotřídovací linku

Objevte naše videoslides

inisoft

Evidence multikomoditního sběru odpadu

Shnutí

Přání evidenčních a ohlašovacích povinností v případě multikomoditního soustředování odpadů v rámci obecního systému je realizováno na základě znění zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, vyhlášky č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů a vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady

Způsob evidence multikomodity detailně popisuje Metodický návod MZP ze dne 27.10.2023, OCEO Metodický návod Multikomoditní_Final.20231027.pdf

Katalogové číslo odpadu pro multikomoditu

V IS ENVITA se multikomodita eviduje u katalogového čísla odpadu, který v ní představuje převládající složku. Nejčastěji to bývá plast - katalogové číslo odpadu 20 01 39.

Uplnění odpadu

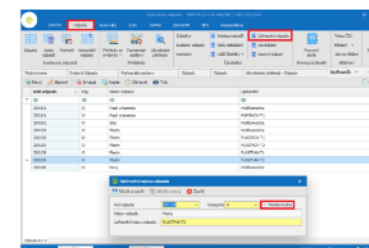
Pro zápis se v evidenci používá číselník **uplnění odpadu**.

Pravidla pro jednotlivé evidenty

Pro konkrétní uplnění „Multikomodita“ musí platit u všech akcí - původce, provozovatele zařízení ke sběru (vzor), tříděče tato pravidla:

- **stejná složka multikomodity** (plast, kov, ...)
- **stejný poměr** (dělí se tříděčem)

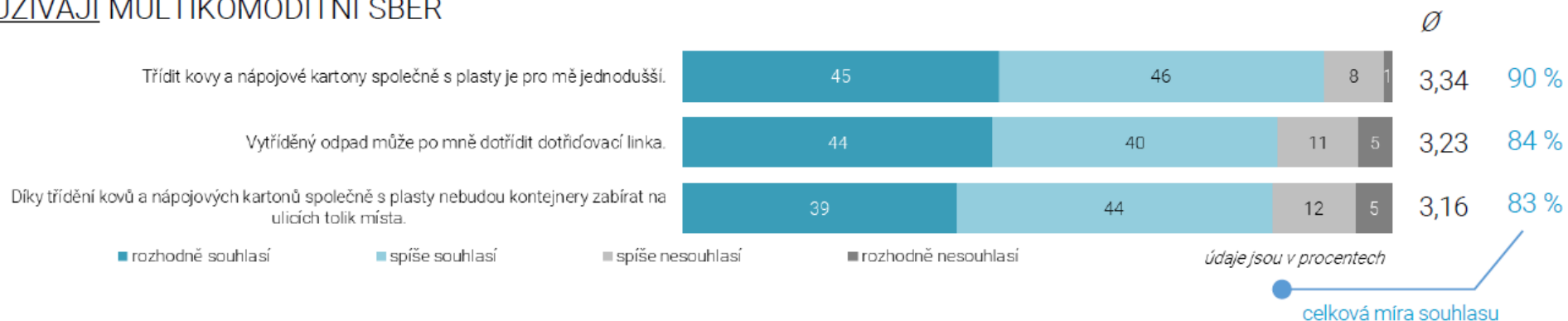
Důležité pravidlo: Pokud je nutné v evidenci řešit různé složky v jednotlivých multikomoditách (každá obec má jiné složky v multikomoditě) nebo existuje více koncových zařízení s rozdílným poměrem vyřídění, musí se založit uplnění pro jednotlivé komodity a tříděčky. Např. plastkov-T1, plastkov-T2, plastpack-T1, plastpack-T2 (viz obrázek).

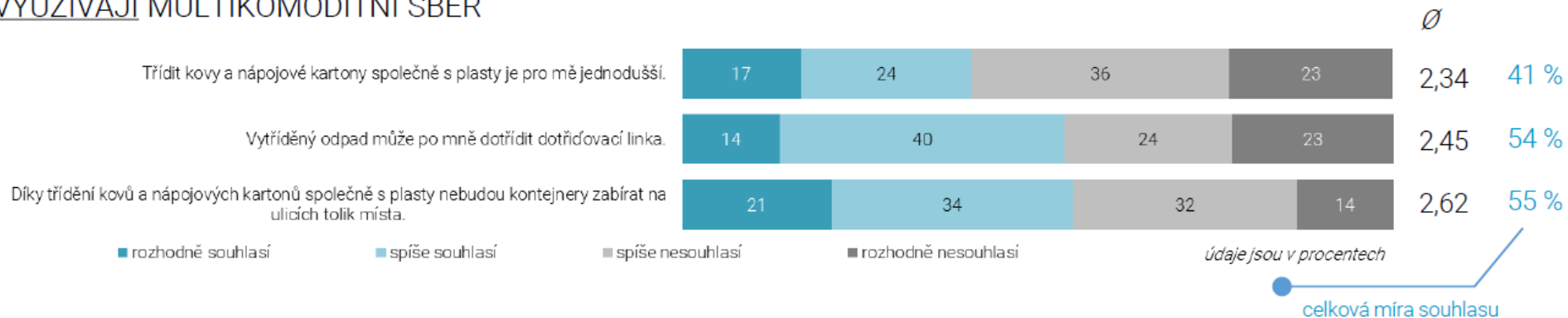
Uplnění typu multikomodita

PREFEROVANÁ JEDNODUCHOST PŘI SPOLEČNÉM TŘÍDĚNÍ

VYUŽÍVAJÍ MULTIKOMODITNÍ SBĚR

NEVYUŽÍVAJÍ MULTIKOMODITNÍ SBĚR

Směrnice o obalech a obalových materiálech - PPWR

- Harmonizované značení obalů, materiálové značky, opakované použití, podíl recyklovaného obsahu, nebo biosložky.
- Nové barvy a piktogramy pro odpady.
- Např. jednotné piktogramy na obalech a na nádobách.
- Rozvoj bezobalových systémů, umožnění nabrat si do vlastního obalu.
- Hodnocení recyklovatelnosti obalů.
- Tři kategorie recyklovatelnosti A-B-C, nerecyklovatelné nebudou moci být uváděné od 2030
- Od 2038 se nebudou moci uvádět na trh ani kategorie C.
- Každý obal bude muset mít svoji dokumentaci 😊, registry výrobců.....
- Musí vzniknout spousta nových prováděcích předpisů....
- V roce 2025 podáno již 12 žalob, 9 žádá celé zrušení Nařízení...

Akt o oběhovém hospodářství - příprava, lze posílat připomínky, přijetí ve 2026?

- Propojení rámcové směrnice o odpadech, nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků, nařízení o obalech a obalových odpadech. **Odstranění překážek bránící oběhovosti na jednotném trhu.**
- **Cílem je pomoci vytvořit dostatečnou nabídku druhotných surovin a poptávku po nich** (včetně kritických surovin) a skutečný jednotný trh s odpady a druhotnými surovinami. Zjednodušení postupů a snížení administrativní zátěže.
- Bude se zabývat odpadními elektrickými a elektronickými zařízeními, což je nejrychleji rostoucí tok odpadu (2 % ročně), z něhož se recykluje méně než 40 %. **Cílem je zajistit jeho účinný sběr a recyklaci a vytvořit tržní poptávku po druhotných kritických surovinách, které obsahuje.** Možná bude nutné revidovat platná pravidla, aby byla vhodná pro daný účel a jednodušší.
- Kombinace intervencí na podporu jednotného trhu s odpady, druhotnými surovinami a jejich využitím ve výrobcích. Může se mimo jiné jednat o **reformu kritérií stavu, kdy odpad přestává být odpadem, zjednodušení, digitalizaci a rozšíření systémů rozšířené odpovědnosti výrobce a stanovení povinných, cílených, účinných a proveditelných kritérií pro zadávání veřejných zakázek na oběhové zboží, služby a práce s cílem stimulovat poptávku v EU.**

Nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků – platí od 2024, účinné od cca 2026?

- Jedná se o právní rámec, který se bude upravovat delegovanými akty.
- Požadavky např. na jejich životnost, lepší energetickou účinnost, opravitelnost či recyklovatelnost.
- V první fázi se pozornost zaměří na kategorie výrobků, kde byl identifikován značný prostor pro zlepšení, a to na **textilní výrobky, obuv, nábytek, matrace, pneumatiky, čisticí prostředky, barvy, maziva, chemické látky, ale i na meziprodukty jako železo, ocel a hliník.**
- Součástí nařízení je mimo jiné povinnost opatřit **každý výrobek tzv. digitálním pasem výrobku.**
- Nařízení rovněž zavádí **zákaz zničení neprodaného spotřebního zboží**, a to konkrétně ve vztahu k **oděvům, oděvním doplňkům a obuvi.**
- V procesu je návrh výjimek ze zákazu ničení neprodaného zboží, týká se nebezpečných látek, padělků, poškozeného a kontaminovaného zboží apod.

Revize rámcové směrnice o odpadech - schváleno v září.

- Zaměřená zejména na **textil, textilní výrobky a obuv a produkci potravin a odpady s tím související**.
- **Cílem je snižování produkce potravinového odpadu** (opět stanovení %) při výrobě, prodeji, distribuci a v domácnostech...
- Povinné třídění papíru, plastů skla a kovů :-D
- Vytvoření EPR systémů pro výrobky bytového textilu, oděvy, oděvní doplňky a obuv
- Registr výrobců textilních výrobků, výrobků souvisejících s textilem a obuvnických výrobků, povinný sběr textilu od 1.1.2025
- Programy předcházení vzniku potravinového odpadu
- Implementace do 18 měsíců od vstupu Směrnice v platnost.

Nařízení o Green Claims – zelená tvrzení

- Cílem je **ochrana spotřebitele před greenwashingem**.
- Již nyní se existují nástroje na ochranu spotřebitele před klamavými tvrzeními.
- Má se podstatně rozšířit.
- Každé **tvrzení bude muset být podpořeno vědeckou studií, nebo certifikátem od certifikované autority**.
- Týká se to **jakéhokoliv environmentálního tvrzení** (úspora CO₂, ekologický recyklátu, recyklovatelnost...)
- Omezení a sjednocení **ekoznaček**.
- Porušení = **sankce včetně stažení produktu z trhu...**
- Zatím v přípravě (přerušily volby do EP).

Recykláty pro styk s potravinami

Nařízení 2022/1616

- Týká se plastových recyklátů – snahou je masivní používání v obalech na potraviny.
- Cílem je **zvýšit míru recyklace** a zároveň chránit zdraví spotřebitele.
- Již nyní se aplikuje u PET lahví
- Nástrojem je **dekontaminace** a opakovaná recyklace odpadů z food-contactu.
- **Využití chemické recyklace zatím s otazníky???**
- V souvislosti s tímto nařízením bude nutné **certifikovat celý proces od sběru po recyklaci, včetně sběru.**
- Jednou z podmínek bude, **aby ve tříděném sběru nebyly nebezpečné odpady**, resp. aby byl systém nastaven tak, že tam být nemají (vyhlášky, samolepky na nádoby).
- Pro obce to pravděpodobně nebude znamenat nic zásadního, kromě ZPO, PIO...
- **Pro výrobce obrovskou administrativu, certifikace atp...**
- Zatím nejsou stanovana **přesná pravidla...**
- **Žádný velký posun, certifikováno jen několik zpracovatelů.....**

Zkušenosti se sběrem dřeva

- Po historické nedobré zkušenosti **obec znovu oslovila Kronospan CR.**
- Obec koupila za své 40 m³ kontejner, přeprava výměnným způsobem.
- Instalace kontejneru **v druhé polovině června.**
- **Obec dostala manuál pro obsluhu, co tam patří a co ne.**
- Lidé vozí zejména nábytek a kusové dřevo, zbourané kůlny, občas paleta.
- Nejčastější příměsi – sololit, dřevo s hnilobou, nebo významným spojovacím materiálem.
- **Co je složitější, nechá se stranou a ve volné dny se roztřídí.**
- V červenci první vývoz, následně cca měsíčně, v průměru **7 t/ svoz**, bez reklamace.
- **Platíme 500 Kč/t bez DPH.** Odměna EKO-KOM je cca 500 Kč/t.
- Doba objednání odvozu – max. týden.
- **Je třeba stále korigovat obsluhu a občany.**
- Kontejner je stále nezvěstný 😊

Zkušenosti se sběrem dřeva

Zkušenosti se sběrem EPS

- Sbíráme na SD do big-bagů v hale.
- Pouze čistý obalový EPS, fasádní a XPS vůbec.
- Po naplnění kapacity, cca 10 bagů – objednávka odvozu - Ekostyren.
- Jedna fůra cca 200 kg, výměna bagů.
- Do konce roku 2024 byl odvoz zdarma.
- V roce 2025 platíme dopravu a cenu za využití – zhoršení odbytu PS drtí, výhled nejasný.
- Odměna EK náklady nepokryje (málo hodnocená forma sběru).
- Prodělek cca 1 000 Kč/t, bez započtení skládky.
- Obec i nadále pokračuje ve sběru, je to okrajová položka.
- Úspora objemu v kontejnerech značná.
- Optimální je přímá vazba na zpracovatele.
- Stavebnictví – nejistý odbyt....

- Sborníky - Odpady a Obce - <https://www.odpadyaobce.cz/cz/sborniky/>
- Evidence multikomodity pro EK - <https://www.ekokom.cz/multikomoditni-sbery-a-jejich-spravna-evidence/>
- Zavedení sběru kovů s plastem EK - <https://www.ekokom.cz/inspirator/sber-kovovych-odpadu-ve-smesi-s-plastem/>
- INISOFT – evidence multikomodity - <https://ci.inisoft.cz/pages/viewpage.action?pageId=94798062>
- Pěkná videa:
- <https://vimeo.com/1046424851>
- <https://vimeo.com/1108460493>
- <https://vimeo.com/1108451160>
- <https://vimeo.com/1111285026>
- <https://vimeo.com/1111288025>

Děkuji za pozornost

martin.lochovsky@ekokom.cz